

Anna Paterek
anna.paterek@vasteras.se

Byggnadsnämnden

Dnr: 2011/7-BN 213

Kopia till:
Enligt fastighetsförteckning.
Sakägare;

Detaljplan för kv. Hagbard 3, Kyrkbacken, Västerås **SAMRÅDSREDOGÖRELSE**

PLANENS SYFTE

Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten och ge förutsättningar för ombyggnader och en tillbyggnad inom fastigheten Hagbard 3. Om- och tillbyggnad behövs för att kunna anpassa lokalerna till den nuvarande verksamheten samt öka tillgängligheten till stiftets lokaler.

HUR SAMRÅDET BEDRIVITS

Samråd har skett med berörda fastighetsägare, kommunala förvaltningar, statliga myndigheter, Länsstyrelsen med flera intressenter.

Ett samrådsförslag, daterat 2014-03-18, har varit utsänt på samråd under tiden 10 april – 18 maj 2014. Samrådsförslaget och inbjudan till samrådsmöte fanns under den tiden tillgängliga i Stadshusets entré och stadsbiblioteket. Samrådsförslaget fanns också på Västerås stads hemsida.

Den 29 april 2014 hölls ett samrådsmöte i Biskåpsgården, Västra kyrkogatan 7, till vilket berörda fastighetsägarna hade bjudits in. Det fanns även en möjlighet för alla andra invånare som var intresserade av utvecklingen inom kv. Hagbard att delta i mötet.

Vid mötet var tjänstemän från stadsbyggnadskontoret samt två representanter från Byggnadsnämnden; viceordförande Claes Kugelberg och Eric Söderberg, närvarande.

24 personer deltog i mötet. Synpunkter som framfördes handlade i första hand om den arkitektoniska utformningen av den föreslagna tillbyggnaden.

SAMMANFATTNING AV INKOMNA SYNPUNKTER

Under samrådstiden har sammanlagt 16 yttranden inkommit, varav 9 utan några synpunkter.

En stor del av de inkomna yttrandena berör tillbyggnadens gestaltning.

Följande remissinstanser tillstyrker eller har inget att invända mot planförslaget;

Tekniska nämnden- arbetsutskott, Barn- och ungdomsförvaltningen, Fastighetskontoret, Lantmäteriförvaltningen, Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen, Skanova, Mälarenergi, Vattenfall.

INKOMNA SYNPUNKTER

Nedan redovisas synpunkter som inkommit under granskningstiden samt stadsbyggnadskontorets kommentarer.

Länsstyrelsen

"Allmänt

Rubricerat ärende har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900)

Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten och ge förutsättningar för ombyggnader och en tillbyggnad inom fastigheten Hagbard 3. Om- och tillbyggnaden behövs för att kunna anpassa lokalerna till den nuvarande verksamheten, samt öka tillgängligheten till stiftetslokaler. Området berör en mycket känslig kulturmiljö och omges av byggnader knutna till Domkyrkan.

Kulturhistoriska värden

Planområdet är en del av en mycket känslig kulturmiljö. Området ligger inom riksintresseområde för kulturmiljövård och omfattas av riksintressets värdebeskrivning. Inom planområdet finns bebyggelse med höga kulturhistoriska värden och i direkt anslutning till planområdet finns också flera byggnader som är skyddade som byggnadsminnen.

Länsstyrelsen ser mycket positivt på att planarbetet även inkluderar bedömningar av de kulturhistoriska värden som finns utanför planområdet och att kulturmiljön som helhet hanteras inför de kommande förändringarna inom planområdet.

Miljökonsekvensbeskrivning

I planarbetet har en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) genomförts för att undersöka hur områdets kulturhistoriska värden påverkas av olika utbyggnadsalternativ. MKB:n belyser ur olika aspekter hur områdets kulturhistoriska värden kan komma att påverkas av tre tänkbara utbyggnadsalternativ. MKB:n innehåller även kulturhistoriska värderingar av planområdet som helhet samt av de enskilda byggnaderna inom planområdet. Planförslaget utgår från alternativ A, som visar en byggnad som ansluts i vinkel mot Stiftskansliets södra gavel. I MKB:n bedöms alternativ A bidra till att förstärka den befintliga miljön och verksamheten utifrån områdets kulturmiljövärden. Avseende riksintresset, stiftskansliet och intilliggande byggnadsminnen bedöms i MKB:n att utbyggnadsalternativet varken bidrar till att förstärka eller försämra den befintliga miljön.

Planbestämmelser

Enligt samrådshandlingarna föreslås tvättstugan, röda längan, röda stugan och stiftskansliets äldre del omfattas av rivningsförbud, vilket är angeläget för att långsiktigt bevara den värdefulla kulturmiljön som helhet.

Det är viktigt att planbestämmelserna är tydliga både för fastighetsägare och inför kommande lovprövningar. I planbeskrivningen finns beskrivningar av de olika byggnaderna inom planområdet. Byggnaderna beskrivs exteriört, interiört samt övergripande hur de har förändrats. För att förtydliga vilka delar av interiörerna som omfattas av skydds- och varsamhetsbestämmelser kan det vara lämpligt att i planbestämmelserna hänvisa till planbeskrivningen.

För att förtydliga högsta tillåtna nockhöjd för stiftskansliets tillbyggnad rekommenderar Länsstyrelsen att bestämmelsen f3 anger att nockhöjden inte får överstiga underkanten av stiftskansliets fönster på andra våningen.

Länsstyrelsen bedömer att bestämmelsen k2 Ursprungliga interiöra byggnadsdetaljer ska bevaras. Antikvarisk expertis ska konsulteras vid ombyggnad är formulerad som en skyddsbestämmelse och är bättre lämpad som en q-bestämmelse.

Fornlämningsområde

Planområdet ligger inom fornlämningsområde för det medeltida Västerås, vilket bör framgå av plankartan. Att området ligger inom fornlämningsområde innebär att alla markingrepp kräver tillstånd från Länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen.

Ny bebyggelse

Byggrätten för en tillbyggnad av stiftskansliet är tydligt reglerad i plankartan. Även detalj utformningen av byggnaden är viktig för att det nya tillägget inte ska innebära att kulturmiljön påverkas negativt. I planförslaget betonas vikten av hög kvalitet både i material och i utformning vilket är positivt.

Närheten till Svartån.

Vattenområden och översvämningsrisker beskrivs på ett föredömligt sätt. Det kan dock vara lämpligt att förtydliga vilket höjdsystem som används. Länsstyrelsen vill även informera om att det pågår en ny översvämningskartering av Svartån på uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Erosionsskador på grusvägar och parkeringar vid 100-års regn tas upp. Enligt illustrationen i planbeskrivningen kommer en mindre del av tillbyggnaden att påverkas av högsta flödet.

Tillgänglighet

Enligt planhandlingarna kommer tillgängligheten från entretorget endast fungera för mindre utomhusrullstol på grund av platsbrist. Länsstyrelsen anser att det bör finnas en alternativ entré för de som inte kommer att kunna använda entrén vid Västra Kyrkogårdsgatan.

Strandsskydd

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning att strandsskyddet för Svartån kan upphävas då området redan är ianspråktaget och att ett upphävande inte påverkar syftet med strandsskyddsbestämmelserna.”

Kommentar:

Stadsbyggnadskontoret samtycker med Länsstyrelsens synpunkter om planbestämmelserna.

Skyddsbestämmelserna;

För att förtydliga vilka delar av inomhusdetaljerna samt inomhusmiljön som omfattas av planbestämmelserna kompletteras texten i skydds- och varsamhetsbestämmelserna gällande interiörer med hänvisning till planbeskrivningen där en mer detaljerad beskrivning av de befintliga byggnaderna finns.

Planbestämmelserna gällande utseende och utförande;

För att noggrant definiera nockhöjden omformuleras bestämmelsen f3 avseende utseende och utförande: nockhöjden får inte överstiga underkanten av stiftkansliets fönster på andra våningen.

Varsamhetsbestämmelsen k2 utformades enligt stadsantikvaries rekommendationer efter hans platsbesök. Byggnaden innehåller relativt höga kulturmiljövärden och är ett uttryck för sin tid. Det finns kvar intressanta ursprungliga interiörer men inte i särskilt omfattande skala. Även byggnadens ursprungliga plan är svår att tyda. Man vill gärna värna om den del av interiören som finns kvar samtidigt som man har förståelse för behovet som den pågående verksamheten medför.

Fornlämningsområde

Planbeskrivningen under rubriken OMRÅDESSTRUKTUR/KARAKTÄR kompletteras med förtydligande text; Att området ligger inom fornlämningsområde innebär att alla markgrepp kräver tillstånd från Länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen.

Tillgänglighet

En sekundär entré med god tillgänglighet finns nere på gården. Det finns en ramp i norra delen av den nya byggnaden och från den befintliga stiftsbyggnaden som säkerställer att byggnader fungerar för människor med funktionsnedsättning v. Även 2 handikapparkeringsplatser finns inom 25 m från denna entré.

Samtliga lokaler i den föreslagna tillbyggnaden har en god tillgänglighet.

Närheten till Svartån.

Planbeskrivningen under rubriken Vattenområden och översvämningrisker redogör för Svartåns eventuella stigande vattennivå och risken för översvämningen. Denna text kompletteras med förtydligande att höjdsystem RH 2000 används vid kalkylerna.

Vafab Miljö AB

"Bolaget anser att planen bör kompletteras med kravet att Västerås stads "Råd och anvisningar för avfallsutrymmen samt transportvägar " ska följas vid detaljplaneringen av området. Detta är viktigt för att säkerställa att det avfall som genereras inom verksamheten kan tas omhand på ett säkert sätt, både för besökare och verksamma inom fastigheten, men även för de som hämtar avfallet.

Erfarenheten har visat att avfallshanteringen lätt negligeras vid projektering till förmån för andra aspekter, t.ex. estetik. Det kan dock vara svårt eller kostsamt att rätta till det som blivit fel i efterhand något som kan undvikas om de råd som finns framtagna följs."

Kommentar:

Planbeskrivningen ändras så hänvisning sker till de rätta rekommendationerna.

Svenska kyrkan, Västerås pastorat

" Yttrande gällande detaljplan kv. Hagbard 3, Kyrkbacken, Västerås, DP 1775

Enligt fastighetsutskottets sammanträdesprotokoll FU39 har tillsatt grupp haft ett möte där utsänd detalj plan genomlysts och diskuterats. I samband med samrådsmötet den 29 april fanns fastighetsutskottets ordförande och representanter för fastighetsförvaltningen representerade.

Synpunkter som togs upp och diskuterades är:

- *Att förslaget är positivt utifrån att planket utefter Västra kyrkogatan är borttaget och ersatt med ett smidesräcke. Det ger gatubilden ett öppnare och trevligare uttryck.*
- *Bra att Västerås Stift får en tydlig och funktionsanpassad entré till sina lokaler.*
- *Färgen på tillbyggnaden. Kan tillbyggnaden utföras i en ljusare kulör för att mer smälta in till befintlig bebyggelse?*
- *Lek och rekreation. I förslaget hänvisas till platser i planens närhet. Det finns dock ingen lekplats på nära håll.*
- *Anslutningsvägar. Västra kyrkogatan och Skolgatans underhåll behöver ses över utifrån det kommande ökande trafikflödet."*

Kommentar:

Planbestämmelserna kräver inte att färgen på tillbyggnaden ska vara mörk.

Planbestämmelsen f4 preciserar att fasaderna ska färgsättas med dova, dämpande kulörer. Vidare framställs det i gestaltungsbeskrivningen för den nya byggnaden att fasadytan ska vara relativt slät med en mättad kulör.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att de befintliga rekreations- och lekplatserna som finns i närheten ligger på tillfredsställande kort avstånd från detaljplanområdet.

Stadsbyggnadskontoret samtycker att Västra kyrkogatans och Skolgatans underhåll behöver ses över. Med anledning av detta kontaktades Tekniska kontoret i Västerås under detaljplanarbetet. Enligt Tekniska kontoret finns dock inga planer och ingen ekonomisk kalkyl för upprustning av dessa gator under den närmaste tiden.

Västra kyrkogatans och Skolgatans ligger utanför den föreslagna detaljplanens område.

Bostadsrättsförening Herta

" Som bostadsrättsförening i det direkta närområdet till Domkyrkan och stiftskanslibyggnaderna ned mot ån har vi med stort intresse tagit del av den fylliga presentationen av tilltänkt besökscentrum som DP 1775 utgör.

Vi har kunnat följa tre olika försök att realisera detta besökscentrum; Biskopsträdgården, Concistoriet och nu Hagbard 3.

Kulturkorset till Djäkneberget

Vi noterar att rapporten inkluderar ett värnande om kulturmiljön ända från stadsbiblioteket. Vi skulle vilja utvidga detta via de två broarna över via Biskopsgatans lindalle till Västerås oas Djäkneberget.

I denna apostrofering vill vi framföra en begäran om att Bryggargårdens parkering upprustas från ren asfaltsyta till grön-parkering på samma utmärkta sätt som den lilla parkeringen mellan ån och Biskopsgränd från infarten.

Utblicken från kyrkans besökscentrum skulle förfinas väldigt mycket och vi återkommer till dess användning för besökscentrum nedan.

Svartåns gröna bälte

Sid 27 bekräftar att gällande strandskydd överskrids och begäran om upphävande krävs. Vi anser att överskridandet kan reduceras, och därmed intrånget begränsas. Enda planritning vi finner är sidan 13 och vi anser att byggnadens längd borde reduceras med 30 %. Om ytan för centret behöver bibehållas bör reduktionen kompenseras inom ansluten administrationsbyggnad.

Byggnadens utformning

Förutom reducerad längd enligt ovan ifrågasätter vi den kongresshallsliknande takformen. Vi anser detta är ett onödigt stilbrott inom den miljö som rapporten prisar.

Fönstren är ett annat område som vi anser borde tas till nytt övervägande. Gavelns generösa fönsterarrangemang välkomnar vi, men den bör enligt vår mening kompletteras med samma vägghöga fönster på vardera långsidan från hushörn kanske 1m in på långsidan för att besökaren ska få utblick i Svartåns längdriktning. Denna vy är en av stadens pärlor.

Genom denna ändring kan långsidans bunkerfönster accepteras, trots att de i kombination med den välvalda väggfärgen får en mycket dyster prägel. Inte minst gäller detta från vår sida av ån.

Parkeringsytor

Sid 24 beskriver tänkta parkeringsytor. Vi är kritiska till myckenheten .

I princip bör inte strandskyddat område användas till sådana funktioner. Detta är, enligt vår mening, dessutom helt onödigt. Varuleveransbilar ska parkeras på Vattugränd och där ska, om så erfordras, en leveransruta markeras.

På samma sätt som vid hotell i citycentrum får laststopp göras vid entrén, men parkeringshänvisning

görs till den förskönade Bryggargårdsparkeringen. Gångvägen är verkligen inte avskräckande. Boendeparkering kan övervägas. Vi hemställer att denna inlägga biläggs ansökan om upphävt strandskydd."

Kommentar:

Kulturkorset till Djäkneberget

Detaljplanen beskriver den befintliga kulturmiljön som finns i omgivningen. De föreslagna och till planbestämmelserna knutna förändringarna omfattar dock enbart det tydligt begränsade planområdet.

Svartåns gröna bälte

Strandskyddet för Svartån upphävs eftersom området redan är ianspråktaget med alla de befintliga byggnaderna samt parkeringarna. Den utökade byggrätten innebär endast en mindre komplettering i den redan existerande miljön. Ett upphävande av strandskyddet inom planområdet påverkar inte syftet med strandskyddsbestämmelserna och motverkar inte en hållbar utveckling.

Länsstyrelsen delar i sitt samrådsyttrande kommunens uppfattning att strandskyddet för Svartån kan upphävas och att ett upphävande inte påverkar syftet med strandskyddsbestämmelserna.

Byggnadens utformning

Byggnadens längd har reducerats i tidigare skede och bedöms fungera bra i nuvarande förslag i förhållande till närheten till tomtgräns och övrig bebyggelse.

Takformen är vald för att med bibehållen golvnivå mot befintlig byggnad hålla ner den totala byggnadshöjden mot gatan. Mot gården kan den växa och sträva uppåt. Fönstersättningen är inte helt färdigstuderad, men principen är stora glasytor i gavlarna och mindre fönsteröppningar på långsidorna.

Parkeringsytor

Den egna parkeringen behövs eftersom Västerås Stift har besökare från olika delar av sitt stora omtagningsområde. Bland dem finns äldre samt funktionshindrade människor som kan ha svårt att röra på sig. På gården finns parkering redan idag. Den nya detaljplanen föreslår alltså ingen förändring mot de rådande förhållandena och försöker istället förbättra gårdsmiljön. Nivåskillnaden tas upp av en mur mellan uteplatsen och p-ytan och effekten blir att man kommer att "se över" parkeringen mer än idag och att den blir mindre dominant på gården.

För att förbättra gaturumet vid entréplatsen samt markera det nya husets entré ska två parkeringsplatser på Västra Kyrkogatan, närmast den föreslagna byggnaden, tas bort.

Västmanlands läns museum

"Västmanlands läns museum har mottagit samrådshandling (daterad 2014-03-18) rörande ny detaljplan för kv Hagbard 3, Kyrkbacken, Västerås stad.

Syftet med den nya detaljplanen är att pröva lämpligheten och ge förutsättningar för ombyggnader och en tillbyggnad inom kvarteret. Som underlag ligger "Vision Hagbard" som är framtagna av Västerås stift. Om- och tillbyggnad är nödvändig för att anpassa lokalerna till den nuvarande verksamheten, samt att göra stiftets lokaler mer tillgängliga. Västmanlands läns museum utförde 2012 en miljökonsekvensbeskrivning för kulturmiljön i området. Beskrivningen är bifogad med den aktuella samrådshandlingen.

På sidan 11 nämns Biskopsgården, Biskopens stallar och tvättstugan "Oasen" som byggnader med höga kulturhistoriska värden. Det bör också nämnas att de sedan 2003 är byggnadsminnen och skyddas enligt 3 kapitlet Kulturmiljölagen.

Kvarteret ligger i en känslig miljö som har en förhållandevis låg tålighet mot förändringar. I bebyggelsen framträder idag flera årsringar, i de flesta fall harmoniserar dessa med varandra och skapar en enhetlig miljö.

Inför miljökonsekvensbeskrivningen togs tre olika gestaltningsskisser fram för att kunna analysera de konsekvenser som en tillbyggnad skulle medföra på kulturmiljön. Byggnaden på skissen skiljer sig från den som presenteras i den aktuella samrådshandlingen och påverkar närmiljön på ett annat sätt. Till exempel harmoniserar det platta taket inte lika väl med de kringliggande sadeltaken. En annan detalj är det förslagna fasadmaterialet kopparplåt som framkommer i samrådshandlingen. Modern kopparplåt har en väldigt hög andel koppar vid jämförelse med äldre kopparplåt. Därför åldras den inte på samma sätt. En helt inklädd byggnad blir mörk, näst intill svart, en längre period (5-10 år eller längre) innan den börjar ärga och bli grön. Ärgad kopparplåt finns förvissa på byggnader i närområdet, då som takbeklädnad. En hel byggnadskropp i koppar skulle verka överordnad kringliggande bebyggelse.

Länsmuseet anser inte att den gestaltungsbeskrivning rörande form och material som finns i samrådshandlingen samspelar med närmiljön. Ett exempel på samspel är däremot den oregelbundna fönsterplaceringen och tankarna kring entredelen."

Kommentar:

Biskopsgården, Biskopens stallar och tvättstugan "Oasen" tillhör fastigheten Hagbard 4. Kapitlet *BEFINTLIG BEBYGGELSE* i planbeskrivningen redogör för att grannfastigheten Hagbard 4 är förklarad som byggnadsminne sedan 1935 och övergick 2003 till byggnadsminne enligt 3 kap. KML vilket medför restriktioner i utförande av byggnadstekniska förändringar.

Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för kulturmiljön i kvarteren Hagbard 3 och 4, som Västmanlands läns museum fick i uppdrag av Västerås stift, omfattade bland annat huvudförslagets konsekvenser avseende kulturmiljön samt förslagets konsekvenser för Västerås stifts verksamhet.

Miljökonsekvensbeskrivningens huvudsyfte var att analysera och se till konsekvenserna vid olika lokaliseringalternativ. Dessa alternativ tog ställning till placeringen av tillbyggnaden på fastigheten. Huvudförslaget jämfördes dels med nollalternativ dels med två jämförelsealternativ. Läns museums utredare kom fram till att huvudalternativet medförde relativt små konsekvenser för stiftskansliet. I det skedet skissades främst på olika lokaliseringalternativ. Den fortsatta analysen resulterade i förslaget med en tillbyggnad som speglar vår tid. Samspel med omgivningen görs via byggnadens placering, sedan bryter byggnaden mot omgivningen genom form och materialval. Kopparplåt är bara ett av de fasadmaterier som man har föreslagit under arbetets gång. Valet av materialet är dock inte givet och fler material måste studeras under det fortsatta projekteringsarbetet.

Västerås stad, kultur, idrott och fritidsnämnden

" Västerås stift har ansökt om att få uppföra en tillbyggnad till stiftskansliet på fastigheten Hagbard 3. För att detta ska vara möjligt krävs att en ny detaljplan för fastigheten.

Detaljplanen har en utförlig beskrivning av de stora kulturhistoriska värdena på fastigheten och i dess omgivning. De planbestämmelser som föreslås tar väl till vara de skyddsbehov som finns för de olika byggnaderna.

Planen föreslås även ge möjlighet till att uppföra en ny byggnadsdel söder om stiftskansliet, i vinkel mot detta, ned mot ån.

En arkeologisk utredning är genomförd efter beslut av länsstyrelsen. Denna visar att det behövs en arkeologisk undersökning av delar av den yta som är avsedd för ny byggnation.

Länsmuseet har gjort en miljökonsekvensbeskrivning för kulturmiljön som berörs av planen. MKB'n utgår från ett huvudalternativ för tillbyggnaden samt två jämförelsealternativ och ett 0-alternativ. Dessa alternativ tar ställning till placeringen av tillbyggnaden på fastigheten. Länsmuseet kommer fram till att huvudalternativet innebär relativt små konsekvenser för stiftskansliet. Påverkan på riksintresset av planförslaget bedöms som mindre liksom påverkan på stadsbilden och kulturmiljövärdena.

Den i planen illustrerade tillbyggnaden har mot gatan en modern gestaltning som signalerar att det är fråga om en nybyggnation av denna tid. Den underordnar sig likväl den gamla kanslibyggnaden, samtidigt som den tillför ett aktuellt och kvalitativt bra formspråk.

Den illustrerade gestaltningen mot åsidan visar en byggnad med ett starkt formspråk. I detta sammanhang kan man dock ifrågasätta om den aktuella gestaltningen, med dess tämligen slutna gestaltning och mörka färgsättning, tar tillräcklig hänsyn till sin omgivning. I beskrivningen av byggnadens gestaltning jämförs byggnaden med en gårdsbyggnad. Man hänvisar till att dessa, i kvarteret, har en mörkare färgsättning än huvudbyggnaderna. Den nu aktuella tillbyggnaden kan knappast anses vara en gårdsbyggnad, då den ska innehålla biskopens kansli. Den är snarast ett tillskott till huvudbyggnaden och kan jämföras med biskopsgårdens flygel mot Biskopsgatan. Den nya flygeln kommer dessutom från Domkyrkobron att upplevas som den nya huvudbyggnaden och inte som en uthusbyggnad. Man framhåller i planen att fasadmaterialet ska spegla byggnadens känsla av dignitet och varaktighet. Det är alltid bra om en tillbyggnad redovisar när den är utförd och gärna tillför ett formspråk som redovisar aktuella stilideal med samma kvalitet som ursprungsbyggnaden. I detta fall kan man ifrågasätta om färgsättningen samverkar med den befintliga omgivningen. Det redovisade byggnadsförslaget är med sin mörka färgsättning mycket massivt mot ån och kontrasterar i allt för hög grad mot de omgivande betydelsebärande byggnaderna som alla är färgsatta i en ljusare kulör. Byggnadens färgsättning borde omstuderas i konsekvens av detta för att ge byggnaden den dignitet som eftersträvas i planen."

Kommentar:

Det är positivt att tillbyggnaden upplevs som en byggnad med "en modern gestaltning som signalerar att det är fråga om en nybyggnation av denna tid och att den underordnar sig den gamla kanslibyggnaden, samtidigt som den tillför ett aktuellt och kvalitativt bra formspråk." Beträffande utvändig kulörsättning och materialval instämmer vi i att de bör analyseras vidare. Dock anser vi att detta rymms inom f4 planbestämmelsen som enbart preciserar att fasaderna ska färgsättas med dova, dämpande nyanser. Även gestaltningsbeskrivningen för den nya byggnaden, som ingår i planbeskrivningen, framställer fasadytan som relativt slät med mättad kulör. Inga planbestämmelserna kräver att färgen på tillbyggnaden ska vara mörk. Kopparplåt är bara ett av de fasadmaterial som man har föreslagit under arbetens gång. Fasadmateriell- och färg ska studeras ytterligare under bygglovskedet.

Cristina Hahre - stiftsstyrelsen Västerås Stift, Peter Bemövall- stiftsstyrelsen Västerås Stift, Torvald Larsson - stiftsstyrelsen Västerås Stift"

" Skrivelse med anledning av samråd om planförslag för kv. Hagbard 3 kyrkbacken, Västerås. Samråds handling 2014-18, dnr: 2011/7- Bn213.

Hagbard 3 och 4 omfattar, vilket beskrivs i sammanfattningen av planbeskrivningen, en mycket känslig miljö som är knuten till Domkyrkan och medeltidens Västerås.

Om och tillbyggnad förväntas få stor och långvarig påverkan på kulturmiljön. Området ingår i en rik kulturmiljö i hjärtat av det äldsta Västerås med få motsvarigheter i Sverige.

Anledningen till om och tillbyggnad på Hagbard 3 är att Västerås Domkyrkoförsamling vill ta i bruk de

av stiftet nu använda Lektorsgården och Konsistoriehuset. Då behövs ytterligare lokaler utöver de som kan inrymmas i Röda längan och Biskopens stallar. En lämplig plats är utrymmet mellan Stiftskansliet och Biskopens stallar. Detta ger också möjlighet till en bättre ingång till stiftskansliet.

Synpunkter på planförslaget

Hela området inklusive Kyrkbacken är ett kulturellt och historiskt viktigt område i Västerås. Den av stiftet önskade tillbyggnaden bör utstråla harmoni och samband med områdets framväxt under århundraden. Framför allt bör kortsiktiga arkitektoniska trender undvikas då de ofta redan efter något eller några årtionden utgör förfulande element i den för oss alla så betydelsefulla kulturmiljön.

Harmonin och oaskänslan kan lätt förstöras av planförslagets arkitektur som för tanken till parkeringshus, fabrikslokal, småindustri eller de Ica och konsumhallar som byggdes i många centrum på 60-talet och som redan efter 50 år förfular många orter i Sverige.

Placeringen av tillbyggnaden är mycket bra och sluttningen ner mot Svartån ger möjlighet till flera väningsplan utan att störa vyn från gatan mot sydväst. Möjligheter finns att anpassa byggnadens inre för en väl fungerande verksamhet och den yttre utformningen till en vacker, harmonisk och välkomnande del av området, med en stil och ytmaterial som smälter in. Detta vill visa genomsyra den arkitektoniska utformningen av tillbyggnaden.”

Svenska kyrkan, stiftsstyrelsen

”Stiftsstyrelsen har tagit del av inkomna yttranden angående ny detaljplan för kv. Hagbard 3 Västerås. Stiftsstyrelsen konstaterar att inget yttrande avstyrker en tillbyggnad av stiftskansliet i enlighet med Vision Hagbard, vilket konstaterades med tillfredsställelse. Konstruktiva synpunkter framkommer i flera av de yttranden som inkommit. Men det finns också kritiska synpunkter som berör den arkitektoniska utformningen, färgsättning, fasadmaterial och takets utförande, bl.a. från några enskilda stiftsstyrelseledamöter. Stiftsstyrelsens bedömning är att de kritiska synpunkter som framförts till stora delar borde vara möjliga att tillmötesgå i det fortsatta arbetet utan någon fördröjning i handläggningen. För stiftsstyrelsen är det av stort vikt att ärendet kan slutföras så snart som möjligt.”

Kommentar:

Stadsbyggnadskontoret håller med stiftsstyrelsen att många konstruktiva ståndpunkter framkom under samrådstiden och att även kritiska synpunkter framfördes. De negativa åsikterna berör tillbyggnadens gestaltning, dvs. den arkitektoniska utformningen, färgsättningen, fasadmaterialen och takets utförande.

Tillbyggnadens gestaltning är ett resultat av ett långvarigt och omfattande projekteringsarbete. Detta arbete har utförts av arkitektkontor Sweco i samrådet med stadsbyggnadskontoret.

Stadsbyggnadskontoret anser att detta förslag inte väsentligt kan förändras, utan att ett nytt samråd behöver genomföras. Det innebär att synpunkter endast i begränsad omfattning kan tillmötesgås.

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att kortsiktiga arkitektoniska trender bör undvikas men anser att förslaget präglar långsiktigt hållbar arkitektur.

Stadsbyggnadskontoret kommer att föreslå för byggnadsnämnden att detaljplanen gällande kv. Hagbard 3, Kyrkbacken, i sin aktuella utformning, ska ställas ut för granskning.

ÄNDRINGAR EFTER SAMRÅDET

Plankartan

Skydds- och varsamhetsbestämmelser gällande interiörer kompletteras med texten som hänvisar till planbeskrivningen;

Vid tillämpning av varsamhetsbestämmelser samt skyddsbestämmelser gällande interiörer se detaljerad beskrivning i planbeskrivning kap. Befintlig bebyggelse.

Planbestämmelsen f3 gällande utseende och utförande redigeras.

f3 – högsta nockhöjden får inte överstiga underkanten av stiftskansliets fönster på andra våningen.

Planbeskrivningen

Planbeskrivningen, kap. OMRÅDESSTRUKTUR/KARAKTÄR kompletteras med förtydligande text; Att området ligger inom fornlämningsområde innebär att alla markingrepp kräver tillstånd från Länsstyrelsen enligt kulturmiljölagen.

Planbeskrivningen, kap. MARK OCH VEGETATION, Vattenområden och översvämningsrisker kompletteras med följande text;
Höjdsystem RH 2000 används vid kalkylerna.

Planbeskrivningen, kap. *TEKNISK FÖRSÖRJNING, Avfall* kompletteras med förtydligande text; Västerås stads "Råd och anvisningar för avfallsutrymmen samt transportvägar " ska följas vid detaljplaneringen av området.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Detaljplanen för kv. Hagbard 3, Kyrkbacken, Västerås ska ställas ut för granskning.

STADSBYGGNADSKONTORET

Anna Paterek
Planarkitekt